

ВИСНОВОК

розширеного засідання кафедри практичної психології та соціальної роботи (від 27 вересня 2024 р., Протокол № 2) факультету гуманітарних та соціальних наук Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації Черновської Лілії Володимирівни «Психологія соціальної компетентності молоді в умовах трансформаційних змін соціуму», поданої на здобуття наукового ступеня доктора психологічних наук (доктора наук) за спеціальністю 19.00.05 – соціальна психологія; психологія соціальної роботи.

1. Дисертація Черновської Л.В. «Психологія соціальної компетентності молоді в умовах трансформаційних змін соціуму» є завершеним самостійним науковим дослідженням, яке має наукову новизну, теоретичну і практичну значущість.

2. Проблема вивчення психологічних основ соціальної компетентності молоді в умовах трансформаційних змін соціуму є соціально і практично значущою та недостатньо розробленою у теоретико-методологічному і прикладному аспектах. Тема дисертації є актуальною і зумовлена тим, що в умовах трансформаційних змін соціуму особливе місце серед ключових компетентностей сучасної молоді займає соціальна компетентність, що сприяє успішності молодої людини у провідних сферах життєдіяльності і проявляється у її взаємовідносинах з оточуючими, у швидкій соціальній адаптації, здійсненні ефективного соціального співробітництва, здоровому способі життя, відповідальності за своє сьогодення та майбутнє. Усвідомлюючи це, заклади освіти прагнуть до створення умов для розвитку соціальної компетентності молоді, а роботодавці, висуваючи однією з головних вимог до молодого фахівця володіння соціальною компетентністю, керуються тим, що коло його посадових обов'язків не обмежується предметом професійної діяльності, а включає широкий організаційний і соціальний контексти. Разом із тим, дослідники констатують прояви недостатньої підготовленості молоді до взаємодії з трансформаційним соціальним

середовищем, невпевненості у власних силах і знижений рівень компетентності у вирішенні соціальних проблем, які виникають перед молоддю в умовах сучасного соціуму.

Дисертаційне дослідження проведене згідно наукового плану ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» МОН України і відповідає комплексним науково-дослідним темам кафедри практичної психології та соціальної роботи Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля МОН України «Соціокультурні та психологічні аспекти адаптації особистості в сучасному соціумі», «Соціально-психологічні основи розвитку адаптаційного потенціалу особистості засобами інноваційних психотехнологій в умовах трансформаційних змін сучасного суспільства».

Наукова новизна та теоретичне значення дослідження полягає у тому, що:

– *вперше: здійснено* концептуалізацію проблеми дослідження соціальної компетентності молоді через розкриття специфіки взаємовпливу психологічних вимірів соціальної компетентності молоді і сучасних викликів трансформаційного соціуму, актуалізацію гендерної проблематики та висвітлення світоглядних, ціннісних і соціокультурних трансформацій у векторі розвитку соціальної компетентності молоді в умовах трансформаційних змін соціуму; *виокремлено* структурні складові соціальної компетентності молоді (парціальні компетентності): комунікативну, громадянську, соціальної взаємодії, культурно-дозвілєву, здоров'язбережувальну, кожна з яких включає когнітивний, аксіологічний, мотиваційний, поведінковий, емоційно-вольовий, рефлексивний компоненти, та *розкрито* особливості їх поєднання, що забезпечують успішність процесу соціалізації молоді, зокрема у вигляді продуктивного виконання нею соціальних ролей та функцій соціальної орієнтації, адаптації, інтеграції загально-соціального й особистого досвіду; *визначено* соціально-психологічні і вікові аспекти динаміки розвитку соціальної компетентності молоді в умовах трансформаційних змін соціуму; *виявлено* показники соціальної компетентності молоді у трансформаційному соціумі та *проведено* їх

диференціацію за виокремленими структурними складовими цього конструкту; з'ясовано психологічну специфіку соціальної компетентності молоді, пов'язану з особливостями функціонування її структурних складових та рівнями прояву (індивідуально-особистісним, соціальним, діяльнісно-прогностичним) в умовах трансформаційних змін соціуму; розроблено модель процесу розвитку соціальної компетентності молоді із визначенням його мети, завдань, принципів, компонентів, умов та результатів у трансформаційному соціумі;

– *розкрито* змістовно-процесуальні засади побудови і реалізації програмно-цільового проекту психологічного забезпечення оптимізації процесу розвитку соціальної компетентності молоді у трансформаційному соціумі та *доведено* його ефективність;

– *поглиблено та уточнено*: уявлення про сучасні підходи до вивчення феномену соціальної компетентності особистості; про соціально-психологічну сутність процесу розвитку соціальної компетентності молоді та його змістовні й структурні особливості в умовах трансформаційних змін соціуму;

– *набули подальшого розвитку*: методичне забезпечення вивчення феномену соціальної компетентності; погляди на зміни у структурі соціальної компетентності молоді в умовах трансформаційних змін соціуму; підходи до соціально-психологічних засобів і технологій забезпечення ефективності процесу розвитку соціальної компетентності, зокрема у молоді в умовах трансформаційного соціуму.

4. Практичне значення дослідження полягає у можливості використання методичного інструментарію при проведенні системних досліджень феномену соціальної компетентності особистості; у розробці та реалізації програмно-цільового проекту, спрямованого на психологічне забезпечення оптимізації процесу розвитку соціальної компетентності молоді у трансформаційному соціумі. Отримані наукові дані та вироблені на їх основі рекомендації можуть бути використані психологами, соціальними працівниками, викладачами, фахівцями інших галузей, які займаються проблемами розвитку соціальної компетентності молоді та її успішної інтеграції у трансформаційний соціум. Матеріали дослідження можуть бути

використані при підготовці освітньо-професійних та освітньо-наукових програм в освітніх компонентах з проблеми оптимізації процесу розвитку соціальної компетентності особистості в умовах трансформаційних змін соціуму. Розроблений програмно-цільовий проєкт психологічного забезпечення оптимізації процесу розвитку соціальної компетентності молоді може бути рекомендований для впровадження у закладах освіти, консультаційних Центрах, Центрах соціально-психологічної адаптації, Центрах психо-соціальної допомоги з метою підвищення рівня соціальної компетентності молоді в умовах трансформаційних змін соціуму.

5. Особистий внесок здобувачки до праць, опублікованих зі співавторами, полягає у наступному. У статті (Боярин Л.В., Бохонкова Ю.О., Завацька Н.Є., Хунов Ю.А., 2015) особистий внесок авторки полягає у розкритті впливу ціннісних орієнтацій студентської молоді на її соціальну компетентність. У статті (Боярин Л.В., Завацький Ю.А., 2015) особистий внесок авторки полягає у визначенні особливостей суб'єктивного благополуччя особистості у контексті її соціальної компетентності. У статті (Боярин Л.В., Завацька Н.Є., 2016) особистий внесок авторки полягає у розкритті впливу соціальної компетентності на стиль управлінської діяльності особистості. У статті (Тоба М.В., Жигаренко І.Є., Боярин Л.В., 2017) особистий внесок авторки полягає у з'ясуванні взаємозв'язку соціально-психологічної адаптації особистості та її соціальної компетентності. У статті (Боярин Л.В., Завацький Ю.А., Михайлишин У.Б., Жигаренко І.Є., 2017) особистий внесок авторки полягає у визначенні впливу брехливості на соціальну компетентність молоді. У статті (Боярин Л.В., Жигаренко І.Є., Завацька Н.Є., Тоба М.В., Шаповалова В.А., 2017) особистий внесок авторки полягає у розкритті особливостей соціальної компетентності молоді у міжособистісному спілкуванні. У статті (Боярин Л.В., Добровольська Н.А., 2018) особистий внесок авторки полягає у розкритті впливу самообмеження молоді на розвиток її соціальної компетентності. У статті (Боярин Л.В., Піддубняк С.В., Петрашевич С.М., 2018) особистий внесок авторки полягає у з'ясуванні специфіки соціальної компетентності у депривованій особистості. У статті (Боярин Л.В., Завацький Ю.А., Смирнова О.О., Тоба М.В.,

Шаповалова В.А., 2018) особистий внесок авторки полягає у визначенні особливостей взаємозв'язку комунікативної та соціальної компетентності майбутніх фахівців соціономічного профілю. У статті (Чала Т.І., Журба А.М., Боярин Л.В., 2018) особистий внесок авторки полягає у з'ясуванні впливу адиктивної поведінки на розвиток соціальної компетентності молоді. У статті (Боярин Л.В., Завацька Н.Є., 2019) особистий внесок авторки полягає у розкритті впливу соціальної компетентності студентської молоді на процес її соціально-психологічної адаптації. У статті (Боярин Л.В., Процюк В.М., 2019) особистий внесок авторки полягає у розкритті соціально-психологічної специфіки формування музичної культури молоді у розвитку її соціальної компетентності. У статті (Завацька Н.Є., Попович І.С., Боярин Л.В., Данко Д.В., Піддубняк С.В., 2020) особистий внесок авторки полягає у з'ясуванні впливу соціальної компетентності молоді на процес її саморегуляції у міжособистісних конфліктах. У статті (Boyarin L.V., Zavatska N.Ye., Blyskun O.O., Buchko T.M., 2021) особистий внесок авторки полягає у розкритті взаємодії смисложиттєвих орієнтацій молоді та її соціальної компетентності. У статті (Melnyk O., Petryk O., Lysohor L., Pavlyk O., Boiaryn L., Tykhonova S., 2022) особистий внесок авторки полягає у задіянні нейронаукового підходу до процесу розвитку соціальної компетентності учнівської молоді. У статті (Boyarin L.V., Zavatskyi Yu.A., Zavatska N.Ye., Robokina H.M., Fedorova O.V., Omelianiuk S.M., 2022) особистий внесок авторки полягає у з'ясуванні ролі соціальної компетентності молоді у її самореалізації в умовах трансформаційних змін соціуму. У статті (Yadlovskaya O., Formaniuk Y., Chystovska Y., Nikolaiev L., Boiaryn L., Mateiko N., 2022) особистий внесок авторки полягає у розкритті місця соціальної компетентності у профілактиці емоційного вигорання у студентської молоді. У статті (Plokhikh V., Popovych I., Koval I., Stepanenko L., Nosov P., Zinchenko S., Boiaryn L., Zavatskyi V., 2022) особистий внесок авторки полягає у визначенні впливу антиципаційного ресурсу на розвиток соціальної компетентності молоді у трансформаційному соціумі. У статті (Piechka L., Voloshyn S., Muliar N., Turbar T., Boiaryn L., Vlasenko O., 2022) особистий внесок авторки полягає у розкритті специфіки застосування

нейропсихологічного підходу у програмах розвитку соціальної компетентності учнівської молоді. У статті (Смирнова О.О., Завацька Н.Є., Круглов К.О., Блискун О.О., Боярин Л.В., Бровендер О.О., 2023) особистий внесок авторки полягає у вивченні ролі асертивності в процесі розвитку комунікативної компетентності особистості молодого лідера. У статті (Боярин Л.В., Завацька Н.Є., Вишневська О.П., Федорова О.В., Жигаренко І.Є., Завацький В.Ю., 2023) особистий внесок авторки полягає у з'ясуванні впливу соціальної некомпетентності молоді на розвиток відхилень у її поведінці. У статті (Borysiuk A.S., Zavatskyi Yu.A., Тоба М.В., Zavatskyi V.Yu., Boyarin L.V., 2023) особистий внесок авторки полягає у вивченні проблеми здоров'язбереження молоді у векторі розвитку її соціальної компетентності в період трансформаційних змін соціуму. У статті (Боярин Л.В., Завацька Н.Є., Борисюк А.С., Новацький В.Р., 2024) особистий внесок авторки полягає у розкритті взаємозв'язку емоційно-вольової сфери учнівської молоді з її соціальною компетентністю. У статті (Yaremchuk N., Sirant N., Lozynska S., Zavatska N., Boiaryn L., 2024) особистий внесок авторки полягає у визначенні впливу ціннісних орієнтацій майбутніх фахівців-гуманітаріїв на рівень їх соціальної компетентності. У статті (Білянін Г.І., Боярин Л.В., 2020) особистий внесок авторки полягає у визначенні особливостей розвитку соціальної компетентності учнівської молоді в умовах дистанційного навчання. У статті (Боярин А., Боярин Л., 2021) особистий внесок авторки полягає у визначенні специфіки взаємовпливу соціально-психологічної адаптації та соціальної компетентності учнівської молоді. У статті (Боярин Л.В., Піцик О.В., 2021) особистий внесок авторки полягає у розкритті поглядів Вільгельма Райха у векторі підвищення соціальної компетентності особистості в різних життєвих сферах. У статті (Поляк О.В., Боярин Л.В., 2021) особистий внесок авторки полягає у з'ясуванні можливостей застосування засобів PR-менеджменту у підвищенні соціальної компетентності особистості. У статті (Боярин Л.В., Поляк О.В., 2021) особистий внесок авторки полягає у розкритті специфіки розвитку соціальної компетентності учнівської молоді в умовах трансформаційних перетворень у соціумі. У статті (Боярин Л.В., Циганок Д.М., Мельник А.В., 2021) особистий внесок авторки полягає у визначенні

впливу ціннісних орієнтацій молоді на формування соціальної компетентності. У статті (Білоусенко М.В., Білецький П.С., Боярин Л.В., 2021) особистий внесок авторки полягає у розкритті підходів до вивчення проблеми життєздійснення молоді в умовах сучасного соціуму та його трансформацій. У статті (Бобик В.В., Боярин Л.В., 2022) особистий внесок авторки полягає у з'ясуванні впливу гендерних стереотипів на розвиток соціальної компетентності молодої людини. У статті (Boiaryn L., Zavatska N., 2023) особистий внесок авторки полягає у розкритті ролі соціальної компетентності молоді у здійсненні успішності нею життєвого вибору.

6. Основні наукові результати дисертації відображено в публікаціях:

Монографії

1. **Боярин Л.В.** Соціальна компетентність молоді в умовах трансформаційного соціуму: психологічний вимір: монографія. К.: ПВТП «LAT&K», 2024. 349 с. ISBN 978-617-7699-67-4

Статті у наукових фахових виданнях України

2. **Боярин Л.В.** Соціально-психологічні особливості ціннісних орієнтацій старшокласників в аспекті проблеми готовності до майбутнього батьківства. *Теоретичні і прикладні проблеми психології: зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.* Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2015. № 2 (37). Т. 1. С. 37-43.

<http://tppjournal.com.ua/n2y2k15.html>

3. **Боярин Л.В.,** Бохонкова Ю.О., Завацька Н.Є., Хунов Ю.А. Соціально-психологічні особливості ціннісних орієнтацій студентської молоді та її адаптації до волонтерської діяльності. *Теоретичні і прикладні проблеми психології: зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.* Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2015. № 2 (37). Т. 2. С. 52-58. (Особистий внесок авторки полягає у розкритті впливу ціннісних орієнтацій студентської молоді на її соціальну компетентність).

http://tppjournal.com.ua/n37y2k15_tom_2.html

4. **Боярин Л.В.** Деякі соціально-психологічні особливості ціннісних орієнтацій студентської молоді та їх прояв у волонтерській діяльності.

Теоретичні і прикладні проблеми психології: зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. Сєверодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2015. № 2 (37). Т. 3. С. 43-50.

http://tpppjournal.com.ua/n37y2k15_tom_3.html

5. **Боярин Л.В.,** Завацький Ю.А. Деякі аспекти феномена суб'єктивного благополуччя особистості та причин його виникнення. *Теоретичні і прикладні проблеми психології: зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.* Сєверодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2015. № 3 (38). Т. 1. С. 71-81. (*Особистий внесок авторки полягає у визначенні особливостей суб'єктивного благополуччя особистості у контексті її соціальної компетентності*).

<http://tpppjournal.com.ua/n3y2k15.html>

6. **Боярин Л.В.** Становлення та затвердження поняття посттравматичного стресового розладу: теоретичний аспект. *Теоретичні і прикладні проблеми психології: зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.* Сєверодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2015. № 3 (38). Т. 2. С. 65-72.

http://tpppjournal.com.ua/n38y2k1_tom_2.html

7. **Боярин Л.В.,** Завацька Н.Є. Сучасні підходи до формування стилю управління керівника освітньої галузі в системі післядипломної освіти. *Теоретичні і прикладні проблеми психології: зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.* Сєверодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2016. № 2 (40). С. 23-32. (*Особистий внесок авторки полягає у розкритті впливу соціальної компетентності на стиль управлінської діяльності особистості*).

<http://tpppjournal.com.ua/n2y2k16.html>

8. **Боярин Л.В.** Сутність та компонентний склад структури соціальної компетентності молоді. *Актуальні проблеми психології: зб. наук. праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України.* К.; Ніжин: ПП Лисенко, 2017. Т. IX, Вип. 10. С. 401-411.

<http://appspsychology.org.ua/index.php/ua/arkhiv-vydannia/tom-9/vipusk-10-2017>

<http://appspsychology.org.ua/data/jrn/v9/i10/45.pdf>

9. Тоба М.В., Жигаренко І.Є., **Боярин Л.В.** До вивчення проблеми соціально-психологічної адаптації у науковій літературі. *Теоретичні і прикладні проблеми психології: зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2017. № 1 (42). Т. 1. С. 252-262. (Особистий внесок авторки полягає у з'ясуванні взаємозв'язку соціально-психологічної адаптації особистості та її соціальної компетентності).

<http://tpppjournal.com.ua/n1y2k17.html>

10. **Боярин Л.В.**, Завацький Ю.А., Михайлишин У.Б., Жигаренко І.Є. Соціально-психологічні особливості ціннісних орієнтацій особистості в аспекті прояву брехливості. *Теоретичні і прикладні проблеми психології: зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2017. № 2 (43). С. 36-44. (Особистий внесок авторки полягає у визначенні впливу брехливості на соціальну компетентність молоді).

<http://tpppjournal.com.ua/n2y2k17.html>

11. **Боярин Л.В.**, Жигаренко І.Є., Завацька Н.Є., Тоба М.В., Шаповалова В.А. Теоретичний аналіз вивчення проблеми соціальної та комунікативної компетентності молоді в міжособистісному спілкуванні. *Теоретичні і прикладні проблеми психології: зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2017. № 3 (44). Т. 2. С. 22-30. (Особистий внесок авторки полягає у розкритті особливостей соціальної компетентності молоді у міжособистісному спілкуванні).

http://tpppjournal.com.ua/n3y2k17_tom_2.html

12. **Боярин Л.В.**, Добровольська Н.А. Соціально-психологічні особливості самообмеження особистості: інтернальний та екстернальний виміри. *Теоретичні і прикладні проблеми психології: зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2018. № 1 (45). С. 355-342.

(Особистий внесок авторки полягає у розкритті впливу самообмеження молоді на розвиток її соціальної компетентності).

<http://tpppjournal.com.ua/n1y2k18.html>

13. **Боярин Л.В.** Соціально-психологічні умови розвитку соціальної компетентності молоді у трансформаційному соціумі. *Актуальні проблеми психології: зб. наук. праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України*. К.; Ніжин: ПП Лисенко, 2018. Т. IX, Вип. 11. С. 558-568.

<http://appspsychology.org.ua/index.php/ua/arkhiv-vydannia/tom-9/vipusk-11-2018>

<http://appspsychology.org.ua/data/jrn/v9/i11/55.pdf>

14. **Боярин Л.В.,** Піддубняк С.В., Петрашевич С.М. Ресоціалізація і корекція поведінки депривованої особистості з дистантної сім'ї. *Теоретичні і прикладні проблеми психології: зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. Северодонецьк: Вид-во СХУ ім. В. Даля, 2018. № 2 (46). С. 41-49. (Особистий внесок авторки полягає у з'ясуванні специфіки соціальної компетентності у депривованої особистості).

<http://tpppjournal.com.ua/n2y2k18.html>

15. **Боярин Л.В.,** Завацький Ю.А., Смирнова О.О., Тоба М.В., Шаповалова В.А. Соціально-психологічна специфіка комунікативної компетентності майбутніх фахівців медичної галузі. *Теоретичні і прикладні проблеми психології: зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. Северодонецьк: Вид-во СХУ ім. В. Даля, 2018. № 3 (47). Т. 1. С. 60-67. (Особистий внесок авторки полягає у визначенні особливостей взаємозв'язку комунікативної та соціальної компетентності майбутніх фахівців соціономічного профілю).

<http://tpppjournal.com.ua/n47y2k18.html>

16. Чала Т.І., Журба А.М., **Боярин Л.В.** Взаємозв'язок адиктивної поведінки з емоційною стійкістю у неповнолітніх. *Теоретичні і прикладні проблеми психології: зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. Северодонецьк: Вид-во СХУ ім. В. Даля, 2018. № 3 (47). Т. 2. С. 205-211. (Особистий внесок авторки полягає

у з'ясуванні впливу адиктивної поведінки на розвиток соціальної компетентності молоді).

http://tpppjourn.com.ua/n47y2k18_tom_2.html

17. **Боярин Л.В.** Соціально-психологічні особливості ціннісних орієнтацій студентської молоді та їх вплив на формування здоров'язбережувальної компетентності. *Теоретичні і прикладні проблеми психології: зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. Северодонецьк: Вид-во СХУ ім. В. Даля, 2019. № 2 (49). С. 31-41.

<http://tpppjourn.com.ua/n49y2k19.html>

18. **Боярин Л.В.,** Завацька Н.Є. Проблема соціально-психологічної адаптації іноземних студентів до умов освітнього середовища закладу вищої освіти. *Теоретичні і прикладні проблеми психології: зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. Северодонецьк: Вид-во СХУ ім. В. Даля, 2019. № 3 (50). Т. 2. С. 243-255. (Особистий внесок авторки полягає у розкритті впливу соціальної компетентності студентської молоді на процес її соціально-психологічної адаптації).

<https://doi.org/10.33216/2219-2654-2019-50-3-2-243-255>

http://tpppjourn.com.ua/n50y2k19_tom_2.html

19. **Боярин Л.В.** Соціально-психологічні та вікові аспекти динаміки розвитку соціальної компетентності молоді. *Актуальні проблеми психології: зб. наук. праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України*. К.; Ніжин: ПП Лисенко, 2019. Т. IX, Вип. 12. С. 537-549.

<http://appspsychology.org.ua/index.php/ua/arkhiv-vydannia/tom-9/vipusk-12-2019>

<http://appspsychology.org.ua/data/jrn/v9/i12/53.pdf>

20. **Боярин Л.В.,** Процюк В.М. До питання соціально-психологічної специфіки формування музичної культури випускників коледжу мистецтв засобами українського фольклору. *Теоретичні і прикладні проблеми психології: зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. Северодонецьк: Вид-во СХУ ім. В. Даля, 2019. № 3

(50). Т. 3. С. 349-361. (*Особистий внесок авторки полягає у розкритті соціально-психологічної специфіки формування музичної культури молоді у розвитку її соціальної компетентності*).

<https://doi.org/10.33216/2219-2654-2019-50-3-3-349-361>

http://tpppjournal.com.ua/n50y2k19_tom_3.html

21. Завацька Н.Є., Попович І.С., **Боярин Л.В.**, Данко Д.В., Піддубняк С.В. Засоби соціально-психологічної корекції суїцидонебезпечних станів особистості та її саморегуляції у міжособистісних конфліктах. *Теоретичні і прикладні проблеми психології: зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. Сєверодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2020. № 1 (51). С. 111-118. (*Особистий внесок авторки полягає у з'ясуванні впливу соціальної компетентності молоді на процес її саморегуляції у міжособистісних конфліктах*).

<https://doi.org/10.33216/2219-2654-2020-51-1-111-118>

<http://tpppjournal.com.ua/n51y2k20a8.html>

22. **Boyarin L.V.**, Zavatska N.Ye., Blyskun O.O., Buchko T.M. Socio-psychological features of young people's sensational orientations and its adaptation to management activity. *Теоретичні і прикладні проблеми психології та соціальної роботи: зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. Сєверодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. № 3 (56). Т. 1. С. 70-77. (*Особистий внесок авторки полягає у розкритті взаємодії смисложиттєвих орієнтацій молоді та її соціальної компетентності*).

<https://doi.org/10.33216/2219-2654-2021-56-3-1-70-77>

<http://tpppjournal.com.ua/n56y2k21a6.html>

23. **Boyarin L.V.**, Zavatskyi Yu.A., Zavatska N.Ye., Pobokina H.M., Fedorova O.V., Omelianiuk S.M. Socio-psychological characteristics of self-fulfillment of youth and its resilience: internal and external dimensions. *Теоретичні і прикладні проблеми психології та соціальної роботи: зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. К.: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2022. № 2 (58). С. 18-28. (*Особистий внесок авторки*

полягає у з'ясуванні ролі соціальної компетентності молоді у її самореалізації в умовах трансформаційних змін соціуму).

<https://doi.org/10.33216/2219-2654-2022-58-2-18-28>

http://tpppjournal.com.ua/n58y2k22_a2.html

24. Смирнова О.О., Завацька Н.Є., Круглов К.О., Блискун О.О., **Боярин Л.В.**, Бровендер О.О. Емоційна експресивність та асертивність в структурі комунікативної компетентності особистості лідера. *Теоретичні і прикладні проблеми психології та соціальної роботи: зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. К.: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2023. № 1 (60). С. 141-151. (Особистий внесок авторки полягає у вивченні ролі асертивності в процесі розвитку комунікативної компетентності особистості молодого лідера).

<https://doi.org/10.33216/2219-2654-2023-60-1-141-151>

<http://tpppjournal.com.ua/n60y2k23a12.html>

25. **Боярин Л.В.**, Завацька Н.Є., Вишневіська О.П., Федорова О.В., Жигаренко І.Є., Завацький В.Ю. Розвиток соціальної компетентності особистості при відхиленнях у поведінці. *Теоретичні і прикладні проблеми психології та соціальної роботи: зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. К.: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2023. № 2 (61). С. 163-173. (Особистий внесок авторки полягає у з'ясуванні впливу соціальної некомпетентності молоді на розвиток відхилень у її поведінці).

<https://doi.org/10.33216/2219-2654-2023-61-2-163-173>

<http://tpppjournal.com.ua/n61y2k23a13.html>

26. Borysiuk A.S., Zavatskyi Yu.A., Toba M.V., Zavatskyi V.Yu., **Boyarin L.V.** Psychology of human health: to statusing the problem in the coordinates of modern paradigms. *Теоретичні і прикладні проблеми психології та соціальної роботи: зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. К.: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2023. № 3 (62). Т. 2. С. 5-14. (Особистий внесок авторки полягає у вивченні проблеми здоров'язбереження молоді у векторі розвитку її соціальної компетентності в період трансформаційних змін соціуму).

<https://doi.org/10.33216/2219-2654-2023-62-3-2-5-14>

http://tpppjjournal.com.ua/n62y2k23_tom_2_a1.html

27. **Боярин Л.В.**, Завацька Н.Є., Борисюк А.С., Новацький В.Р. Соціально-психологічна корекція прояву когнітивних стилів та емоційно-вольової сфери підлітків в умовах дистанціювання батьків. *Теоретичні і прикладні проблеми психології та соціальної роботи: зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. К.: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2024. № 1 (63). С. 58-67. (Особистий внесок авторки полягає у розкритті взаємозв'язку емоційно-вольової сфери учнівської молоді з її соціальною компетентністю).

<https://doi.org/10.33216/2219-2654-2024-63-1-58-67>

<http://tpppjjournal.com.ua/n63y2k24a6.html>

28. **Черновська Л.В.** Проблеми взаємодії та спілкування серед молоді у векторі розвитку її соціальної компетентності і міжкультурної адаптації. *Теоретичні і прикладні проблеми психології та соціальної роботи: зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. К.: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2024. № 2 (64). С. 104-117.

<https://doi.org/10.33216/2219-2654-2024-64-2-5-104-117>

<http://tpppjjournal.com.ua/n64y2k24a9.html>

Статті в періодичних виданнях зарубіжних країн та виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз:

29. Melnyk O., Petryk O., Lysohor L., Pavlyk O., **Boiaryn L.**, Tykhonova S. Current Approaches to Organizing the Educational Process in School: a Neuroscientific Approach. *BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience*. 2022. Vol. 13. P. 01-21. (**Web of Science Core Collection**). (Особистий внесок авторки полягає у задіянні нейронаукового підходу до процесу розвитку соціальної компетентності учнівської молоді).

<https://doi.org/10.18662/brain/13.1Sup1/299>

30. Yadlovska O., Formaniuk Y., Chystovska Y., Nikolaiev L., **Boiaryn L.**, Mateiko N. Neuropsychological Preventive Treatment of Emotional Burnout among University Students. *BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience*. 2022. Vol. 13 (1). P. 188-201. (**Web of Science Core Collection**).

(Особистий внесок авторки полягає у розкритті місця соціальної компетентності у профілактиці емоційного вигорання у студентської молоді).

<https://doi.org/10.18662/brain/13.1/276>

31. Plokhikh V., Popovych I., Koval I., Stepanenko L., Nosov P., Zinchenko S., **Boiaryn L.**, Zavatskyi V. Anticipatory Resource of Temporary Regulation of Sensorimotor Action. *BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience*. 2022. Vol. 13(2). P. 01-21. (**Web of Science Core Collection**). (Особистий внесок авторки полягає у визначенні впливу антиципаційного ресурсу на розвиток соціальної компетентності молоді у трансформаційному соціумі).

<https://doi.org/10.18662/brain/13.2/328>

32. Piechka L., Voloshyn S., Muliar N., Turbar T., **Boiaryn L.**, Vlasenko O. Neuropsychological Approach in Teaching Children in the Context of Partnership Pedagogy as a Key Component of NUS. *BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience*. 2022. Vol. 13. No. 1Sup1. P. 67-79. (**Web of Science Core Collection**). (Особистий внесок авторки полягає у розкритті специфіки застосування нейропсихологічного підходу у програмах розвитку соціальної компетентності учнівської молоді).

<https://doi.org/10.18662/brain/13.1Sup1/303>

33. Yaremchuk N., Sirant N., Lozynska S., Zavatska N., **Boiaryn L.** Life tasks and value orientations of future teachers under conditions of a digital educational environment. *Amazonia Investiga*. 2024. № 13 (75). P. 156-166. (**Web of Science Core Collection**). (Особистий внесок авторки полягає у визначенні впливу ціннісних орієнтацій майбутніх фахівців-гуманітаріїв на рівень їх соціальної компетентності).

<https://doi.org/10.34069/AI/2024.75.03.13>

Опубліковані праці, що забезпечують апробацію результатів дослідження

34. **Боярин Л.В.** Структура соціальної компетентності особистості. *Інституціональні перетворення в суспільстві: світовий досвід і українська реальність: зб. наук. статей за матеріалами ІХ Міжнародної науково-*

практичної конференції (м. Мелітополь, 18-19 вересня 2014 р.) / за заг. ред. А.А. Ткача, М.М. Радевої. Мелітополь: МІДМУ «КПУ», 2014. С. 173-174.

35. **Боярин Л.В.** Соціально-психологічна характеристика та специфіка формування соціальної компетентності молоді у дистантній сім'ї. *Актуальні питання соціальної та практичної психології у координатах сучасних парадигм: зб. наук. статей за матеріалами III Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Северодонецьк, 23-24 січня 2015 р.). Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2015. С. 20-22.

36. **Боярин Л.В.** Проблема оволодіння гендерними ролями у підлітковому віці. *Соціально-психологічні проблеми гендерної стратифікації суспільства: зб. наук. статей за матеріалами XII науково-практичної конференції (з міжнародною участю)* (м. Северодонецьк, 16-17 квітня 2015 р.). Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2015. С. 12-14.

37. **Боярин Л.В.** Конфлікти та шляхи їх вирішення у педагогічному середовищі: підвищення соціальної компетентності. *Сучасні проблеми гуманітарної науки і практики: філософський, психологічний та соціальний виміри: зб. наук. статей за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених, аспірантів і студентів* (м. Київ, м. Северодонецьк, 24-25 листопада 2016 р.). Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2016. С. 43-44.

38. **Боярин Л.В.** Соціальна компетентність у стратегії розвитку гуманітарної освіти молоді. *Релігія, релігійність, філософія та гуманітаристика у сучасному інформаційному просторі: національний та інтернаціональний аспекти: зб. наук. статей за матеріалами XVII Міжнародної науково-практичної конференції* (Монреаль, 30-31 грудня 2018 р.). Монреаль: СРМ «ASF», 2018. С. 119-120.

39. **Боярин Л.В.** Психотерапія посттравматичних стресових розладів методом гештальт-терапії. *Соціально-психологічні проблеми гендерної стратифікації суспільства: зб. наук. статей за матеріалами XIV Всеукраїнської науково-практичної веб-конференції (з міжнародною участю)* (м. Северодонецьк, 10 квітня 2020 р.). Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2020. С. 33-35.

40. **Боярин Л.В.** Зміст, критерії та емпіричні показники соціальної компетентності молоді. *Labyrinths of Reality: Collection of scientific works based on materials of the VIII International scientific and practical conference (Montreal, April 29-30, 2020) / edited by M.A. Zhurba. Montreal: CPM «ASF», 2020. Issue 3 (8). P. 120-122.*

41. Білянін Г.І., **Боярин Л.В.** Питання соціально-психологічної адаптації учнівської молоді у період дистанційної освіти. *Нова українська школа як простір формування ключових компетентностей учасників освітнього процесу: зб. наук. статей за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Чернівці, 3 грудня 2020 р.). Чернівці: ППОЧО, 2020. С. 202-205. (Особистий внесок авторки полягає у визначенні особливостей розвитку соціальної компетентності учнівської молоді в умовах дистанційного навчання).*

42. **Боярин Л.В.** Розвиток соціальної компетентності учнів підліткового віку в умовах становлення Нової української школи. Методологія та етапи дослідно-експериментальної роботи. *Удосконалення професійної компетентності педагогічних працівників в умовах реформування змісту освіти: зб. наук. статей у рамках реалізації науково-дослідницької проблеми Інституту післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області упродовж 2015-2020 рр. Чернівці: Технодрук, 2021. С. 58-66.*

43. Боярин А., **Боярин Л.** Деякі питання соціально-психологічної адаптації учня у період дистанційної освіти. Проблеми десоціалізації та реадаптації. *Науковий простір студента: пошуки і знахідки: зб. наук. статей за матеріалами VII Всеукраїнської науково-практичної студентської інтернет-конференції (м. Київ, 24 березня 2021 р.). К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2021. Ч. 1. С. 16-20. (Особистий внесок авторки полягає у визначенні специфіки взаємовпливу соціально-психологічної адаптації та соціальної компетентності учнівської молоді).*

44. **Боярин Л.В.,** Піцик О.В. Всесвітньо відомий науковець-геній з Буковини: австрійський та американський психолог Вільгельм Райх. *Покликання служити науці і людям: зб. наук. статей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції (м. Чернівці, 11 червня 2021*

р.). Чернівці: Технодрук, 2021. С. 232-237. *(Особистий внесок авторки полягає у розкритті поглядів Вільгельма Райха у векторі підвищення соціальної компетентності особистості в різних життєвих сферах).*

45. Поляк О.В., **Боярин Л.В.** Універсальний дизайн закладів післядипломної педагогічної освіти засобами PR-менеджменту. *Проблеми та перспективи реалізації та впровадження міждисциплінарних наукових досягнень: зб. наук. статей за матеріалами II Міжнародної наукової конференції* (м. Київ, 27 серпня 2021 р.). Вінниця: Європейська наукова платформа, 2021. С. 218-221. *(Особистий внесок авторки полягає у з'ясуванні можливостей застосування засобів PR-менеджменту у підвищенні соціальної компетентності особистості).*

46. **Боярин Л.В.** Десоціалізація та реадaptaція як ключові фактори соціалізації учня у період змішаної форми навчання. *Особистість у життєвих ситуаціях: світові тенденції й національні особливості: зб. наук. статей за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Особистість у життєвих ситуаціях: світові тенденції та національні особливості» (PLSWTNP)* (м. Київ, 05 листопада 2021 р.). К.: ТОВ «Про формат», 2021. С. 16-19.

47. **Боярин Л.В.,** Поляк О.В. Методологія та етапи дослідно-експериментальної роботи щодо розвитку соціальної компетентності учнів підліткового віку в умовах становлення Нової української школи. *Соціально-психологічні проблеми трансформації сучасного суспільства: зб. наук. статей за матеріалами XVI науково-практична конференція з проблем вищої освіти (з міжнародною участю)* (м. Северодонецьк, 12 листопада 2021 р.). Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. С. 34-36. *(Особистий внесок авторки полягає у розкритті специфіки розвитку соціальної компетентності учнівської молоді в умовах трансформаційних перетворень у соціумі).*

48. **Боярин Л.В.** Сутність, складові та процес формування соціальної компетентності сучасної особистості. *Сучасні стратегії, цінності й пріоритети дошкільної та початкової освіти: зб. наук. статей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Дніпро, 24 листопада 2021 р.). Дніпро: КЗВО «ДАНО» ДОР», 2021. С. 11-13.

49. **Боярин Л.В.** Особливості психологічного супроводу STEAM-освіти. *Методична система навчання основам технології та робототехніки як складової STEM-освіти: зб. наук. статей за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції* (м. Чернівці, 25 листопада 2021 р.). Чернівці: Технодрук, 2021. С. 43-45.

50. **Боярин Л.В.,** Циганок Д.М., Мельник А.В. Вплив ціннісних орієнтацій молоді на формування соціальної та здоров'язбережувальної компетентностей. *Сучасні проблеми гуманітарної науки і практики: філософський, психологічний та соціальний виміри: зб. наук. статей за матеріалами VIII Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті професора Ващенко Ірини Володимирівни* (м. Сєверодонецьк, 27-28 грудня 2021 р.). К.: ПВТП «LAT&K», 2021. Ч. II. С. 14-17. (Особистий внесок авторки полягає у визначенні впливу ціннісних орієнтацій молоді на формування соціальної компетентності).

51. Білоусенко М.В., Білецький П.С., **Боярин Л.В.** Патогенез та психопрофілактика неврозів в умовах трансформаційних змін соціуму. *Актуальні питання здоров'язбереження у координатах сучасних парадигм: зб. наук. статей за матеріалами VII Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Сєверодонецьк, 29-30 грудня 2021 р.). К.: ПВТП «LAT&K», 2021. С. 7-9. (Особистий внесок авторки полягає у розкритті підходів до вивчення проблеми життєздійснення молоді в умовах сучасного соціуму та його трансформацій).

52. **Боярин Л.В.** Рекомендації щодо підтримки та роботи із втратою. *Ефективні технології психологічного та соціально-педагогічного супроводу в Новій українській школі у період війни: зб. наук. статей за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції для фахівців психологічної служби системи освіти* (Чернівці-Київ-Ужгород, 20 квітня 2022 р.). Чернівці: Український науково-методичний центр практичної психології та соціальної роботи НАПН України, Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області, 2022. С. 53-56.

53. Бобик В.В., **Боярин Л.В.** Використання засобами масової інформації гендерних стереотипів та їх вплив на сучасне суспільство. *Соціально-*

психологічні проблеми гендерної стратифікації суспільства: зб. наук. статей за матеріалами XV Всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю) (м. Дніпро, 24 червня 2022 р.). Дніпро: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2022. С. 14-16. (Особистий внесок авторки полягає у з'ясуванні впливу гендерних стереотипів на розвиток соціальної компетентності молоді людини).

54. **Боярин Л.В.** Десоціалізація та реадаптація як надважливі і ключові фактори соціалізації учня у період змішаної форми навчання. *Психічне здоров'я особистості у кризовому суспільстві: зб. наук. статей за матеріалами VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Львів, 28 жовтня 2022 р.). Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. С. 47-50.*

55. **Boiaryn L., Zavatska N.** Socio-Psychological Components of Success of Personality Life Choice. *Особистість у кризових умовах сучасності: психологічні виклики: зб. наук. статей за матеріалами III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Івано-Франківськ, 3 березня 2023 р.). Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2023. С. 35-41. (Особистий внесок авторки полягає у розкритті ролі соціальної компетентності молоді у здійсненні успішності нею життєвого вибору).*

56. **Боярин Л.В.** Актуальність проблеми розвитку соціальної компетентності особистості. *Соціально-психологічні проблеми гендерної стратифікації суспільства: зб. наук. статей за матеріалами XVI Всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю) (м. Київ, 12 квітня 2024 р.). К.: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2024. С. 65-68.*

7. Рекомендувати дисертацію Черновської Л.В. «Психологія соціальної компетентності молоді в умовах трансформаційних змін соціуму» до захисту на здобуття наукового ступеня доктора психологічних наук (доктора наук) за спеціальністю 19.00.05 – соціальна психологія; психологія соціальної роботи у спеціалізованій раді при Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля.

Рішення прийнято одногосно.

Головуюча на засіданні:

доктор психологічних наук, професор,
завідувачка кафедри психології
та соціології Східноукраїнського
національного університету
імені Володимира Даля

Юлія БОХОНКОВА

Секретар:

кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри практичної
психології та соціальної роботи

Галина ПОБОКІНА

Рецензенти:

доктор психологічних наук, професор,
професор кафедри практичної
психології та соціальної роботи

Маріанна ТОБА

доктор психологічних наук, професор,
професор кафедри практичної
психології та соціальної роботи

Олена БЛИСКУН

доктор психологічних наук, професор,
професор кафедри психології
та соціології

Ольга ЛОСІЄВСЬКА